

"Att välja mellan två onda ting": sjuksköterskans reflektioner och resonemang kring palliativ sedering

Sara Blomgren¹, Jeannette Joelsson¹

¹ Palliativ vård och ASIH Helsingborg

Bakgrund

Den palliativa vårdens ambition är att lindra symtom vid obotlig sjukdom och att främja livskvalitet för patienter och deras närstående vid fysiska, psykologiska, sociala eller existentiella behov. Inom den specialiserade palliativa vården finns patienter med komplexa symtombilder som i livets slutskede inte kan symtomlindras annat än med hjälp av palliativ sedering som behandlingsform. Genom att kontrollerat sänka patientens medvetande minskar lidandet och ger patienten möjlighet till en fridfull och värdig död. Sjuksköterskan ansvarar för det praktiska utförandet av sederingen och omvårdnaden av patienten tills döden inträder.

Frågeställning

Hur påverkas sjuksköterskan av att praktiskt genomföra palliativ sedering som behandlingsform, ansvara för uppföljningar och omvårdnadsarbete och hur hanteras etiska utmaningar kring den sederade patienten?

Metod

Metoden för arbetet var semistrukturerade intervjuer i fokusgrupper. Inklusionskriterierna var legitimerade sjuksköterskor, yrkesverksamma inom den palliativa slutenvården med personlig erfarenhet av att ha varit delaktig i beslut, ha iordningsställt och administrerat behandling där syftet var palliativ sedering. Dataanalysen genomfördes med hjälp av en kvalitativ manifest innehållsanalys.

Resultat

Resultatet består av fem kategorier, den beslutsfattande processen, läkemedelshantering, närståendeperspektiv, sjuksköterskans roll och utbildning. Huvudfynden var osäkerhet och kunskapsbrist gällande skillnaden mellan behandlingens avsikt och biverkan av en symtomlindrande behandling. Sjuksköterskan upplevde inte beslutet om palliativ sedering som känslomässigt belastande när det fanns tydligt stöd i teamets dokumentation och i verksamhetens riktlinjer och struktur.

Konklusion

Det finns ett behov av utbildning bland sjuksköterskor gällande palliativ sedering, både internt på arbetsplatsen och i större forum. Att få diskutera och reflektera med kollegor inom arbetsgruppen är betydelsefullt, ökar tryggheten och underlättar möjligheten att våga fråga och erkänna osäkerhet inför och under pågående behandling.